

LÆREPLAN

MED AFSÆT I DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Dagtilbuddets navn:

Børnehuset Øresund, afd. Solsikken

Udfærdiget: Juli 2021

INDHOLD

Indhold

LÆREPLAN	1
INDHOLD	2
INDLEDNING	4
VEJLEDNING OM OFFENTLIGGØRELSE	4
PÆDAGOGISK GRUNDLAG	5
ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN	6
BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER	7
BØRNS LEG	8
DET BREDE DANNELES- OG LÆRINGSSYN	9
BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESKABER	10
FORÆLDRESAMARBEJDE	11
SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN	12
DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	13
ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	14
ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	15
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling	15
Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag	15
Arbejdet med Alsidig personlig udvikling fremadrettet	15
SOCIAL UDVIKLING	15
Pædagogiske mål for læreplanstemaet alsidig personlig udvikling	15
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	15
Arbejdet med Social udvikling fremadrettet	16
KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESKAB	16
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab	16
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	16
Arbejdet med Kultur, æstetik og fællesskab fremadrettet	16
KOMMUNIKATION OG SPROG	17
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog	17
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
Arbejdet med Kommunikation og sprog fremadrettet	17
KROP, SANSER OG BEVÆGELSE	17
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse	18
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	18
Arbejdet med Krop, sanser og bevægelse fremadrettet	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE.....	19
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science.....	19
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø.....	19
Arbejdet med Natur, udeliv og science fremadrettet.....	19
ØVRIGE ELEMENTER.....	19
DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ.....	19
Fysisk børnemiljø.....	20
Psykisk børnemiljø.....	20
Æstetisk børnemiljø.....	20
SAMSPIL OG RELATIONER.....	21
EVALUERING.....	21
INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE.....	21
Inddragelse af forældrebestyrelsen.....	22
Inddragelse af lokalsamfundet.....	22
UDVIKLINGSPLANER.....	22

INDLEDNING

Med dagtilbudsaftalen (2018) er det fremlagt, at det i dagtilbudsloven skal tydeliggøres, hvilket pædagogisk fundament alle dagtilbud skal bygge på for at skabe en tryk og udviklende hverdag for alle børn i dagtilbud. Det handler om at skabe en fælles retning, sprog og forståelse gennem en ny ramme for den pædagogiske læreplan.

I Hjernen&Hjertet har vi med udgangspunkt i den nye dagtilbudslov samt materialer udgivet på EMU i forbindelse med den nye styrkede læreplan, udviklet redskabet Rambøll Læreplan, som er en skabelon til understøttelse af det enkelte dagtilbuds systematiske arbejde med læreplanen.

Gennem dialogen får I et indblik i hinandens oplevelser og forståelser af praksis ud fra nogle refleksions- og vurderingsspørgsmål. Redskabet henvender sig til pædagogisk personale med en leder som den, der fastsætter den overordnede ramme. Lederens rolle er derudover at understøtte processen ved at tilrettelægge gode rammer for og sikre, at dialogen medfører nye eller justerede tiltag og i sidste ende en pædagogisk praksis i overensstemmelse med den styrkede pædagogiske læreplan.

VEJLEDNING OM OFFENTLIGGØRELSE

LÆS INDEN I GÅR I GANG!

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Tværtimod er det intentionen, at dagtilbuddets pædagogiske læreplan - med udgangspunkt i de centrale elementer fra det pædagogiske grundlag og med udgangspunkt i de pædagogiske mål og indholdsbeskrivelser for læreplanstemaerne - skal fungere som et **pædagogisk redskab**, der **via korte, relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning** for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet.

Herunder **sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene** mv.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan. Den pædagogiske læreplan vil fx kunne offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside eller et andet sted, som er kendt af og let tilgængeligt for forældrene. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 9, stk. 1).

Læreplanen fungerer altså både som et internt arbejdsredskab, samt et dokumentationsdokument udadtil. I den forbindelse skal det nævnes, at selve vurderingen fra Ministeriets værktøj "Redskab til selvevaluering" ikke vil fremgå i den pdf, der er udarbejdet til offentliggørelse, da denne udelukkende anses som et internt arbejdsredskab.

Men alle øvrige refleksioner og beskrivelser i læreplanen vil fremgå og skal derfor formuleres med tanke for dette.

PÆDAGOGISK GRUNDLAG

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. Nogle elementer i form af eksempelvis barnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre.

Nedestående del af skabelonen, der omhandler det pædagogiske grundlag bygger på EVA's materiale "Redskab til selvevaluering".

ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN

Dagtilbud skal etablere et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner?

- Hvad fungerer godt/dårligt?

Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på?

- Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?

Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?

Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø?

I Solsikken er vi gode til at fange barnets interesser. Vi planlægger ikke temaer lang tid frem, da vi i stedet ser på det enkelte barns interesser.

Vi stræber mod at tilbyde barnet forskellige aktiviteter, som alle bidrager til barnets alsidige læring og udvikling. Hos os har alle forskellige kompetencer, som vi ønsker at give børnene mulighed for at erfare.

Vi oplever at børnene i Solsikken er glade og nysgerrige. De udviser interesse for de voksenstyrede aktiviteter, men formår også at bidrage med egne ideer, som vi implementerer i vores daglige aktiviteter. Hvis vi sætter gang i en aktivitet, så oplever vi ofte, at børnene bygger videre på den eller leger længe med den allerede igangsatte aktivitet. Sommetider erfarer vi at noget skal ændres for at fungere i længere tid eller at noget skal sættes i gang oftere.

I vores dagligdags rutiner sørger vi for at skabe læring ved at vi inddrager børnene og lader dem få viden gennem de faste gøremål. Det kunne fx være ved borddækningen, hvor vi inddrager børnene når der skal dækkes bord. Det kunne også være under bleskift, hvor vi taler om farver, figurer osv. på fx barnets tøj eller ble. Foruden den læring, som barnet opnår, så opstår der også mulighed for at trives, udvikles og dannes.

Følgende punkter kendetegner Solsikken:

- *Vi skaber lige mulighed mellem uforstyrrede lege og voksenstyrede lege.*
- *Mulighed for at læringsmiljøer skabes både i mindre grupper og det store fællesskab.*
- *At børnene har mulighed for fordybelse, tryghed og udfoldelse for at kunne indgå i forskellige samspil.*

BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER

Børnesynet i danske dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har værdi i sig selv. Pædagogiske læringsmiljøer skal derfor inddrage børneperspektiver, uanset om der er tale om hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'

Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser?

- Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?

Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback, fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?

Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø?

- Hvilke nye indsigter nåede vi frem til?
- Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?

I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

I dagligdagen forsøger vi at tilbyde et bredt udvalg af aktiviteter, så vi derved kan ramme en bred målgruppe og derigennem erfare hvad den enkelte børnegruppe viser interesse for. Vi spørger nysgerrigt ind til hvad børnene synes om de aktiviteter, som vi tilbyder.

Vi oplever, at mange børn vil have gavn af forudsigelighed, hvorfor vi er begyndt at tænke piktogrammer ind i hverdagen for at børnene får noget visuelt til at understøtte forståelsen og det verbale.

Vi vil tænke de daglige samlinger som børnemøder, hvor børnene får større mulighed for at deltage i de pædagogiske tanker og aktiviteter. Det er her pædagogens opgave at få børnene mere på banen, så alle føler sig hørt.

BØRNS LEG

Leg har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Leg er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter bl.a. fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?

Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?

Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen?

- Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?

Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

I Solsikken ændrer vi de pædagogiske aktiviteter løbende, så legefællesskabet indbyder til at alle børnene i institutionen kan deltage.

Det er væsentligt, at aktiviteterne kan ændres alt efter hvilken læring og udvikling der er behov for i den pågældende børnegruppe.

DET BREDE DANNELSES- OG LÆRINGSSYN

Legen og den legende tilgang til læring, barnets interesser, undren og nysgerrighed samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling er udgangspunktet for de læringsprocesser, barnet indgår i.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen?

- Leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner?

Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?

- Hvordan kan vi følge og støtte barnets undren og nysgerrighed?
- Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?

Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres undren og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.?

- Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres undren og nysgerrighed?

Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det?

- Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?

I vores daglige snak i hverdagen sørger vi for at tale med børnene, når vi foretager os forskellige aktiviteter og/eller rutiner. Vi inddrager børnene og lader dem blive en del af dagens gøremål. Når børnene leger, spørger vi ind til deres leg og lader dem især bruge deres fantasi og sprog. Samtidig erfarer vi gennem snakke og leg hvad børnegruppen finder interessant.

Det er vigtigt, at vi som pædagoger er et skridt foran barnet, så det føler sig set og støttet i sin undersøgelse og nysgerrighed.

Vi giver samtidig plads til at barnet udfolder sin kreativitet og nysgerrighed. Dette gør vi ved at lade barnet komme med ideer til dagens aktiviteter.

Nogle børn har brug for lidt ekstra støtte fra pædagogen eller børn før han/hun udviser interesse og nysgerrighed for noget. Her er det vigtigt at den voksne først lader barnet undersøge og iagttage fx aktiviteten og bruger den tid, som barnet udtrykker det har behov for.

Vi vil sørge for at komme rundt om de seks læreplanstemaer ved at have fokus på aktiviteter, som indeholder alle temaer. Et tema vil strække sig over fx to måneder, hvorefter vi vil have fokus på et nyt tema.

BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER

Gode pædagogiske læringsmiljøer har særligt stor betydning for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?

- Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?

Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer?

- Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?

I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø?

- Er det tilstrækkeligt?
- Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?

Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet?

- I hvilke situationer lykkedes det ikke – og hvorfor?

I Solsikken ser vi på det enkelte barns udviklingstrin for at kunne inddele børnene i mindre grupper, som skal kunne bidrage til læring og udvikling. For at komme rundt om alle læreplans temaerne og samtidig ramme de forskellige aldersgrupper, så inddeler vi børnene i mindre grupper i løbet af dagen.

Børnefællesskaberne er en stor del af hverdagen i Solsikken, da disse fordrer at barnet får mulighed for at skave nogle relationer og opleve en udvikling i de mindre og trygge fællesskaber.

Det kræver tid og overskud, hvis vi skal opleve, at det pædagogiske læringsmiljø skaber trivsel, læring, udvikling og dannelse. Dette kan være udfordret, hvis der sker spontane ændringer fx pga. sygdom blandt personale eller børn.

FORÆLDRESAMARBEJDE

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samarbejdet skal bidrage til, at barnet får en god og tryk opvækst.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde?
- Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagen. Er det fx o.k. at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug en snak?

Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?

Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?

Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?

- Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?

I Solsikken prioriterer vi forældresamarbejdet højt, da det er med til at skabe den gode kontakt og overgang mellem institution og hjem for barnet, pædagogerne og forældrene. Det er væsentligt, at vi ved hvad forældrene oplever derhjemme, så vi derfra kan tage hånd om det eller arbejde videre her i institutionen.

Vi ønsker et forældresamarbejde, hvor vi i Solsikken vil invitere til samtaler, når der er behov for det – fra vores eller forældrenes side. Desuden laver vi en opstartssamtale, når barnet har været i institutionen i tre måneder.

Vi bestræber os på at sende billeder og ugeplaner ud til jer minimum én gang om ugen. Især nu hvor COVID-19 situationen har gjort, at vi ikke har samme daglige kontakt med forældrene, så er brugen af AULA vigtig for os, da det er gennem vores billeder og tekst, at forældrene får det bedste indblik i hverdagen.

SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN

Barnet oplever mange overgange i sine første leveår. Både de store overgange, når det begynder i dagtilbud og senere i skole, og de mindre, daglige overgange, når barnet fx bliver afleveret om morgenen eller går fra én aktivitet til en anden. I alle typer af overgange er det vigtigt, at pædagogisk personale og forældre samarbejder om at skabe en oplevelse af sammenhæng, tryghed og trivsel hos barnet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?

Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud?

- Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.

Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem?

- Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?

Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/ pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis?

- Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?

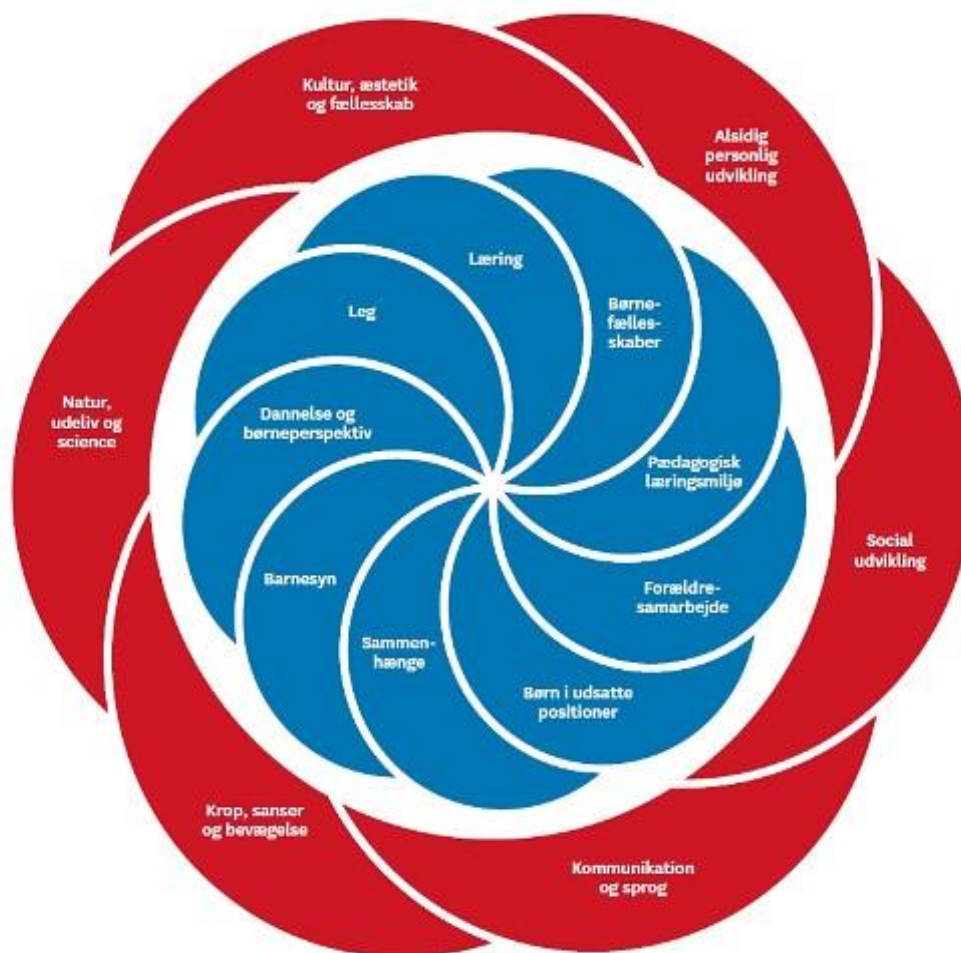
I Solsikken besøger vi hvert forår Hellerup Skole med de kommende skolebørn. Her får de mulighed for at se skolen og hilse på nogle af lærerne.

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af seks læreplanstemaer. Der er fastsat en indholdsbeskrivelse for hvert læreplanstema, som beskriver de overordnede elementer, som ligger i det enkelte læreplanstema. [Læs indholdsbeskrivelsen.](#)

Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. De to pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Et læreplanstema skal altid ses i sammenhæng med det pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer i den pædagogiske læreplan og det besluttet lokalt, hvordan de overordnede elementer konkret omsættes organisatorisk og pædagogisk i det pædagogiske læringsmiljø i hverdagen.

ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse. Under hvert læreplanstema skal I derfor forholde jer til, hvordan I hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING
- SOCIAL UDVIKLING
- KOMMUNIKATION OG SPROG
- KROP, SANSER OG BEVÆGELSE
- NATUR, UDELIV OG SCIENCE
- KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes alsidige udvikling, herunder deres nysgerrighed, gåpåmod og deltagelseskompetence via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

(SKRIV HER)

Arbejdet med Alsidig personlig udvikling fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

(SKRIV HER)

SOCIAL UDVIKLING

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes sociale udvikling, herunder deres empati, deltagelseskompetence og medbestemmelse via både

børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

(SKRIV HER)

Arbejdet med Social udvikling fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

(SKRIV HER)

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og kabende praksis.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at indgå i forskellige kulturelle fællesskaber, som stimulerer deres fantasi, nysgerrighed og kreativitet via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

(SKRIV HER)

Arbejdet med Kultur, æstetik og fællesskab fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

(SKRIV HER)

KOMMUNIKATION OG SPROG

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Refleksion over sammenhæng til Solsikkens læringsmiljø

I Solsikken bruger vi sproget hele dagen sammen med børnene. Både i de daglige samtaler samt i de daglige pædagogiske aktiviteter. Vi bruger meget sange og bøger i vores sproglige arbejde med børnene. Her har vi mulighed for at lære børnenes interesser og sproglige udviklingsniveau at kende. For at komme i dybden med kommunikation og sprog, så har vi forskellige temaer, som vi gennemarbejder ved at have et forløb. Det kunne fx være et tema om dyr, hvor vi synger, læser og derefter besøger dyr. Derved får barnet mulighed for at høre ordene mange gange. Genkendeligheden er med til at skabe udvikling og fællesskaber, da alle børnene er med på forløbets gang.

Vi ser det som en væsentlig del af arbejdet med børn, at vi ser det enkelte barn og derfra vurderer hvilke pædagogiske aktiviteter der henvender sig til barnet. For at kunne se det enkelte barn arbejder vi i mindre grupper i løbet af dagen, hvor der er fokus på kommunikation og sprog. Her har pædagogen mulighed for at være nærværende, nysgerrig, lyttende og indlevende.

Arbejdet med Kommunikation og sprog fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

I Solsikken ønsker vi at skabe selvværd hos barnet, idet det enkelte barn skal kunne føle sig hørt og forstået. Vi skal gennem indlevelse vise barnet at vi forstår interesserne og forsøge at give barnet mulighed for at få mere viden omkring det der vækker barnets interesse.

Samtidig ønsker vi, at opnå et samarbejde med hjemmet, som gør at barnet også derhjemme oplever at der bliver læst bøger og sunget sange. Herved vil barnet opleve, at læringen med sprog og kommunikation foregår på en genkendelig måde.

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor

bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Refleksion over sammenhæng til Solsikkens læringsmiljø

I Solsikken er hverdagen fuld af aktiviteter og bevægelse idet dagligdagen i en daginstitution indbyder til at bruge kroppen og sanserne. Solsikken er placeret i en villa i mange etager, hvorfor vi dagligt benytter trappen, som går fra vores kælder og op til 2. etage. På den kan vi øve vores motorik. Indendørs har vi også mulighed for at gyngede og lege med skumpuder. Vi bruger dagligt musik og dans, som kan skabe nye bevægelser, kropsbevidsthed og fællesskaber. Når børnene bruger deres krop udvikles de motoriske færdigheder, hvilket betyder, at vi i Solsikken har fokus på kroppen hele dagen. Vi har en stor legeplads, som ligeledes er med til at sætte fokus på børnenes kroppe og bevægelser. Dette ses bl.a. når vi cykler, løber, klatrer eller leger forskellige rammelege.

Vi tilstræber at bruge kroppen til aktiviteter, hvor børnene kan mærke sig selv og finde ro i deres kroppe. Børnene opnår her en bevidsthed omkring brugen af kroppen og selvregulering. Vi bestræber os ligeledes på hviletid i børnehaven, hvor der bliver mulighed for at slappe af og koble fra. Ligesom yoga også er en aktivitet, som vi ofte benytter.

På legepladsen ses brugen af kroppen og sanserne især, når der opstår spontane eller planlagte aktiviteter. Vores spirekasser og frugttræer på legepladsen sætter fokus på sanserne.

Forældrepartnerskab

Arbejdet med Krop, sanser og bevægelse fremadrettet

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Da vi i Solsikken skal idræts certificeres i 2021 ser vi frem imod at få kendskab til nye måder at arbejde med krop, sanser og bevægelse. Forløbet er relevant for både vuggestuen og børnehaven.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser samt støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at få erfaringer med natur og science, som stimulerer deres nysgerrighed og lyst til at udforske via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

(SKRIV HER)

Arbejdet med Natur, udeliv og science fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

(SKRIV HER)

ØVRIGE ELEMENTER

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Begrebet børnemiljø er et samlende begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø skal forstås bredt.

Børnemiljøet i dagtilbuddet skal vurderes i et børneperspektiv. Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed.

Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres.

Fysisk børnemiljø

Det fysiske børnemiljø kan eksempelvis omhandle støjniveau, indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, hygiejneforhold, lysforhold, garderobe, legeplads og udearealer, stuenes indretning og størrelse mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det fysiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

(SKRIV HER)

Psykisk børnemiljø

Det psykiske børnemiljø kan fx omhandle samspillet mellem børn og voksne, herunder om samspillet er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, børnenes indbyrdes samspil, herunder om børnene i deres sprog og handlinger indbyrdes respekterer hinanden, om der blandt børn og personale er plads til og accept af menneskers forskellighed, om der finder mobning sted blandt børnene, mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det psykiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

(SKRIV HER)

Æstetisk børnemiljø

Det æstetiske børnemiljø kan fx omhandle, hvorvidt stuenes indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvorvidt omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det æstetiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

(SKRIV HER)

SAMSPIL OG RELATIONER

I dagtilbud indgår barnet i et fællesskab med andre børn og voksne, som er fælles om at skabe det sociale rum, som de enkelte børn lærer og udvikler sig igennem. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

(SKRIV HER)

EVALUERING

Evaluering pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluering pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppes behov.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan undersøger og evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af det pædagogiske læringsmiljø? - Hvor står vi stærkt/svagt?
- Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?

Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?

- Hvordan definerer vi "systematisk"?

Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot på aktiviteterne eller blot på børnenes læring?

Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

- Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til en ændring i vores praksis?

(SKRIV HER)

INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE

Arbejdet i forældrebestyrelsen skal tilrettelægges lokalt og på en måde, så det giver mening i dagligdagen for både forældrebestyrelsen og det pædagogiske personale. Som led i dette arbejde vil forældrebestyrelsen skulle inddrages i, hvordan ressourcer i lokalsamfundet vil kunne bringes i spil med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børn i dagtilbud.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Beskriv kort, hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen.

(SKRIV HER)

Inddragelse af lokalsamfundet

Som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idrætstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø.

Beskriv kort, hvordan lokalsamfundet inddrages som en ressource med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børnene.

(SKRIV HER)

UDVIKLINGSPLANER

Tag stilling til inden for hvilke områder I har behov for udvikling og tag stilling til hvilke områder I vil fokusere særligt på. Overvej de fire nedenstående tiltag og beslut det næste skridt.

- INDHENTE OG FORANKRE NYE PERSPEKTIVER I PRAKSIS?
- IGANGSÆTTE KONKRETE TILTAG?
- INDDRAGE MERE VIDEN UDEFRA?
- INDSAMLE MERE INFORMATION OM EGEN PRAKSIS?

Når I har besluttet jeres næste skridt, kan I lave en eller flere udviklingsplaner, der beskriver hvordan I vil styrke de dele af jeres pædagogiske praksis, hvor I har vurderet, at der er behov for udvikling.